

Olgu tervitatud Suure Sotsialistliku Oktoobrerevolutsiooni 37. aastapäev!

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 14 (157) PÜHAPÄEVAL, 7. novembril 1954. a. VI aastakäik

Edasi kommunismile

Suur Sotsialistlik Oktoobrerevolutsioon on kõige suurem kõigist revolutsioonidest, mida tunneb sajanditepikkune ajalugu. See suurim revolutsioon, mis viidi läbi kommunistliku partei targal juhtimisel Venemaa töölisklassi poolt liidus kehtlurahvaga, avas uue ajastu maailma ajaloos — kapitalismi hukkumise ning sotsialismi ning kommunismi triumfi ajastu.

V. I. Lenini poolt loodud ja kasvatatud kommunistlik partei, kes on relvastatud eesrindliku revolutsioonilise teooriaga, kellel on kõige tihedamad sidemed tööraha hulkadega ning on oma poliitikas alati väljendunud rahva elulisi huve, viis meie maa rahvad sotsialismi võidule. Nõukogude Liit sai kogu maailmale sotsialismi tuleorniks.

Nõukogude ajastu kolmkümmend seitse aastat on kinnitanud, et ühiskonna- ja riigikord, mis on loodud rahvahulka revolutsioonilise loomingu kommunistliku partei juhtimisel on vääramatu ja eluline.

Kapitalismi likvideerimine meie maal, ekspuaterimise kaotamine, sotsialistliku ühiskonna ülesehitamine on kommunistliku partei poliitika tegelikkuses.

Nõukogude riigi kolmekümne seitsme aastased kogemused on ümberlukkamatult tõestanud, et me suudame saavutada suure eesmärgi — kommunismi. Nõukogude tegelikkus kinnitas V. I. Lenini ettenägelikkust selle kohta, et meil on olemas kõik vajalik kommunismi ülesehitamiseks, — on olemas materjalid, mis loodusvarade, inimjõu varude kui ka selle suurejoonelise hoogsuse näol, mille andis rahva loomingu Suur Sotsialistlik Oktoobrerevolutsioon.

Kommunistlik partei talendab ja kasutab raugematult seda rahva loominguhoogu kommunistliku ühiskonna ülesehitamiseks.

Kommunistliku ülesehitustöö selge ja innustav programm, mis on kavandatud NLKP XIX kongressi ning partei ja valitsuse järgnevatel otsustel, kutsus esile nõukogude rahva loova initsiatiivi enneaegset tõusu. Iga päevaga ilmneb järjest võimsamalt rahvahulka loov jõud. Meie päevil viiakse meie maal edukalt ellu hiiglaslikku võitlusprogrammi — arendada igakülgselt tööstust, kindlustada edasist tehnilist progressi, tõsta järsult põllumajandusliku tootmise taset, et nõukogude inimeste elu muutuks üha paremaks. Selleks tuleb aga väsimatult töötada kõigil. Nende ülesannete raames on täita kindel koht ka meie TPI kollektiivil. TPI ülesandeks on anda kõrgesti kvalifitseeritud, laia marksisliku silmaringiga spetsialiste mitmesugustele rahvamajandusharudele ja tõsta pidevalt teadusliku töö taset. NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrus 30. augustist 1954. a. nõuab meilt spetsialistide ettevalmistamise tõsisest parandamisest. Nende ülesannete kiireima täitmise eesmärgil tuleb mobiliseerida kogu TPI kollektiivi initsiatiivi ja loovat algatust, energiat ja taht sellele, et edukalt lahendada need ülesanded. Tõstes pidevalt õppe- ja kasvatustöö ning teadusliku töö taset, annab TPI kollektiiv omapoolse panuse meie tööstuse, põllumajanduse ja kultuuri tõusuks.

Suure Sotsialistliku Oktoobrerevolutsiooni ideed elavad ja võivad. Kasvab ja tugevneb rahu, demokraatia ja sotsialismi leer, mille eesotsas seisab Nõukogude Liit. Vennalikus koostöös kogu demokraatliku leeri maadega läheb nõukogude rahvas Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei juhtimisel kindlalt ja veendunult kommunismile.

Olgu tervitatud Suure Sotsialistliku Oktoobrerevolutsiooni 37. aastapäev!

E. SCHMIDT,
TPI partei-algorganisatsiooni büroo sekretär

TEADUSLIKE UURIMISE ASUTUSTE JA KÕRGEMATE ÕPPEASUTUSTE TÖÖTAJAD! VIIGE EDASI NÕUKOGUDE TEADUST JA TEHNIKAT! ARENDAGE JULGEMALT TEADUSLIKUS TÖÖS ESINEVATE PUUDUSTE KRITISEERIMIST! SUURENDAGE NÕUKOGUDE TEADUSE OSA RAHVAMAJANDUSE ARENDAMISES JA MEIE MAA TEHNILISE PROGRESSI KINDLUSTAMISES! PARANDAGE SPETSIALISTIDE ETTEVALMISTAMIST!

(NLKP Keskkomitee hüüdlauseist Suure Sotsialistliku Oktoobrerevolutsiooni 37. aasta-päevaks.)

KOMSOMOLITÖÖ SISULISEMAKS

Möödunud pühapäeval kogunesid TPI peahoonesse parimad meie üliõpilaskonnast — ELKNU TPI algorganisatsiooni III konverentsi delegaadid, et ühiselt läbi arutada instituudi komsomoliorganisatsiooni möödunud aastane töö, välja selgitada selle head ja halvad küljed, anda instituudi komsomoliorganisatsioonile suund töö parandamiseks käesoleval õppeaastal.

Meie instituudi praegu rohkem kui 1200 liikmeline komsomoliorganisatsioon — märgiti komitee aruandes, mille esitas komitee sekretär sm. Tükk, — on oma töös saavutanud teatud edu, aidates TPI direktiooni ja parteiorganisatsiooni noorte eriteadlaste ettevalmistamisel. Nii on mõningal määral tõusnud õppeedukus. Edukalt õpib ja võtab osa ühiskondlikust tööst palju meie kommunistlike noori, nagu sm-d Möller, Paalman, Koldits, Mašin, Kallion, Beljajev, Murumets, Mononen, Johannes jt.

Rida edusamme on saavutatud ÜTÜ töös. Möödunud aastal toimunud ÜTÜ X konverentsil esitati üle 85 teadusliku töö, mille koostamisest võttis osa 144 üliõpilast.

Tõusuteed on sammunud instituudi kultuurmassilise töö. Töötavad mees- ja naiskoor, eesti- ja venekeelsed näiteringid, puhkpilliorkester, estraadiorkester, rida ansambleid. Edukalt viidi läbi instituudi VIII isetegevuse- ja omaloomingu olümpiaad.

Kehakultuuri- ja spordi alal suurimaks läbiviidud ürituseks oli komplekspartakiaad, kus esikoha saavutas keemia-mäeteaduskond. Instituudi võrkpallimeeskond tuli möödunud suvel vabariigi tšempioniks ning möödunud talvel Odessas toimunud võistlustel NSVL kõrgemate koolide tšempioniks.

Nende edusammude kõrval toodi aruandes ja delegaatide sõnavõttudes esile rida teravaid puudusi meie komsomoliorganisatsiooni töös, eriti tähtsaima tööloigu — õppetöö alal.

Meil leidub veel terve rida üliõpilasi, kes süstemaatiliselt jäävad maha õppetöös. Nii jäid kevadsessioonil eksamid sooritamata 12,6% üliõpilastest, milline protsent on lubamatult suur. Suuri puudusi esines ühiskonnateaduste õppimisel. Näit. õpperühmas E-23 (grupeerimisorganisator E. Kasela), ei sooritanud marksismi-leninismi aluste eksamit 16% üliõpilastest, 23% aga said selles aines rahuldava hinde. Halb oli olukord ka õpperühmas E-25 (grupeerimisorganisator Aru). Ka käesolev semester algas juba seminarideks ettevalmistamata ja nendelt puudumise juhtudega. Näiteks õpperühmas L-32 (grupeerimisorganisator Liiv), kus 15. okt. puudus seminarist 9 üliõpilast ja nädal aega hiljem jällegi 8 üliõpilast.

Nende puuduste põhjustena töid delegaadid esile õpperühmades komsomoligruppide nõrga rühmasisese töö ja komitee vähesel juhutamisel õppetöö alal. «Komitee töö oli kõige nõrgem just seal, kus ta oleks pidanud olema kõige tugevam, nimelt õppetöö alal,» ütles ehitusteaduskonna büroo sekretär Paalman. Käesoleva aasta sügissemestril, millal komitee liige õppetöö alal sm. Undrits lahkus, tegeldi õppetöö küsimustega komitees äärmiselt vähe. Laevaremonditeaduskonna sekretär Beljajev märkis, et kogu õppeaasta jooksul pole sm. Undrits kordagi pöördunud teaduskonna büroo liikme poole õppetöö alal. Selline olukord võis tekkida ainult seetõttu, et sm. Undrits, kes küll püüdis teha tööd, jäeti ilma kogenumate komsomoliliikmete nõust ja abist.

Komsomoliorganisatsiooni senist vähest tähelepanu õppetööle iseloomustab see, et ka konverentsil puudus vajalik tõsine kriitika õppetöö küsimustes. «Ühegi delegaadi sõnavõttus polnud õppetöö küsimuste sügavat analüüsi», märkis delegaat E. Schmidt, TPI parteibüroo sekretär. Peab märkima, et samasugune puudus iseloomustas ka aruannet. Nii ei mainitud aruan-

des sõnagagi seda, kuidas on komsomoliorganisatsioon kasvatanud üliõpilaste armastust oma eriala vastu.

Hoolimata eeltoodud saavutustest on palju puudusi ÜTÜ töös. Mitmetes ringides, nagu marksismi-leninismi aluste, poliitilise ökonomia, matemaatika ja mäeasjanduse ring oli tööst osavõtjate arv väike. Halvasti anti välja seinalehte «ÜTÜ Teataja» (toimetaja Otsma). Põhjus peitus siin selles, et komitee liige ÜTÜ töö alal sm. Nigul ei suutnud täielikult tööle rakendada teaduskondade ÜTÜ sektoreid.

Delegaadid Rääm, Palm, E. Schmidt, Beljajev märkisid, et komsomolikomitee ei pööranud küllaldast tähelepanu komsomoliridade kasvule, mistõttu see möödunud aastal oli väga väike. Sellise olukorra peamine põhjus peitus individuaalse kasvatustöö nõrkuses. Mille muu kui sellega võib seletada, et samal ajal kui näiteks keemia-mäeteaduskonna rühmas praegune O-71 võeti ülemöödunud aastal vastu 8 uut liiget ja möödunud aastal 3 uut liiget, puudus enamuses instituudi õpperühmades komsomoliridade kasv hoopis.

Õigusega pöörasid nii aruandja kui ka sõnavõtjad (Kaalman, Palm, Tiik) tähelepanu üliõpilaste terve eluviisi eest võitlemise küsimustele. Vaatamata sel alal saavutatud mõningatele edusammudele esineb meil ikka veel üliõpilasi, kes tarvitavad liigselt alkoholi, nagu Kallaste, Maidre ja Noormets keemia-mäeteaduskonnast, Kurski mehaanikateaduskonnast, Saar ehitusteaduskonnast, või üliõpilasi, kes laskuvad koguni ühiskondlikus kohas huligaansemiseni, nagu Linnas mehaanikateaduskonnast ja rida teisi.

TPI seinalehtede ja ajalehe «Tallinna Polütehnik» tööst rääkisid komsomolikomitee liige E. Kesküla ja «Tallinna Polütehniku» toimetaja Lebbin. Puudutades komitee ajakirjandussektori tööd märkis I. Kallion, et komitee on osutanud vähe abi teaduskondade seinalehtedele, eriti mehaanikateaduskonna seinalehele.

Pole olnud meie instituudis komsomolikongressi, kus ei oleks kritiseeritud instituudi komiteed selle eest, et ta ei ole organiseerinud aktiivi õppust või on seda teinud ainult formaalselt. Ent hoolimata sellest räägiti ka möödunud aastal korraldatud grupiorganisatorite seminaril vähe sisulise kasvatustööst, küll aga mitmetest üldtuntud asjaoludest. Seepärast tõsteti möödunud konverentsil teravamini kui kunagi enne üles küsimus kaardrite kasvatamisest (delegaadid E. Schmidt, Palm, Beljajev, J. Otsason) «Aktiivi õppuse tegevusega tuleb seletada ka meie komsomoliorganisatsiooni ridade halba kasvu» — märkis sm. E. Schmidt. «Instituudi komsomolikomitee pööras lubamatult vähe tähelepanu sellele küsimusele. Arvatavasti sellepärast ka komitee sekretär Tükk läks oma aruandes sellest küsimusest põhiliselt mööda.»

Sellest, et formaalsusest aktiivi kasvatamisel pole komitee vabanenud ka tänava, rääkis laevaremonditeaduskonna büroo sekretär Beljajev, tuues näiteks õppeaasta algul läbiviidud venekeelse seminari. Ettekanne komsomoliorganisatsiooni reorganiseerimisest, mille esitas komitee liige Piller, sarnanes rohkem 10—15 minutilisele informatsioonilisele teadaandele kui aktiivi õppuse ettekandele. Sellele lisandus veel see, et esitatud küsimused jäid sm. Pilleri poolt sisuliselt vastamata.

Õigesti töid konverentsi delegaadid (Paalman, Kozlova) esile selle, et meie komsomoliorganisatsiooni töö üheks põhimiseks puuduseks möödunud aastal oli vähene sisuline töö komsomoligruppidega.

Töö parandamiseks võttis konverents vastu otsuse, kus seati meie instituudi komsomoliorganisatsiooni ette ülesanne — vabaneda formaalsusest ja osutada edaspidi igakülgselt rohkem tähelepanu sisulisele tööle komsomoligruppides, tööle iga üksiku kommunistliku noorega.

R. OTSASON

E. Kogermanni illustratsioon

Meie kollektiivi eesrindlasi

ILMAR TERGEM

Meie instituudi kollektiiv tunneb seltsimees Tergemit kui aktiivset ja õppetöös edukat üliõpilast. Nõukogude üliõpilasele omase visadusega õpib ta põhjalikult tundma oma tulevast eriala — elektroenergeetikat.

Õppetöös saavutatud edu kõrval on sm. Tergem pidevalt tegelnud teadusliku tööga ÜTÜ ringides. Juba kahel korral on ta esinenud ÜTÜ teaduslikel konverentsidel. Tema oskusest kasutada õigesti aegu räägib see, et tal jätkub seda nii õppe- kui ühiskondlikuks tööks.

ÜTÜ nõukogu, kus ta töötab aseesimehena, tunneb teda kohusetruu ja algatusvõimelise seltsimehena, kes kunagi ei kaota head ja kaasakiskuvat töötaju ning kes oskab igale esilekerkinud küsimusele leida kiire ja resultatiivse lahenduse.

Opperühma ME-73 kollektiiv hindab üliõpilast Tergemit kui alati abivalmis ja tugeva kollektiivitundega rühmakaaslast. Oma kohusetundliku suhtumisega õppe- ja ühiskondlikku töösse on üliõpilane Tergem andnud alati parimat eeskujut.

LEILI KASELA

Lõpetanud 1951. a. Valga Arveplaanindustehnikumi, asus Leili Kasela edasi õppima meie instituudi majandusteaduskonna tööstusökonoomika erialale. Töötades esimesel kursusel rühmavanemana, paistis Leili silma nii enda kui rühmakaaslaste töö ja distsipliini suhtes nõudliku seltsimehena.

Teisel kursusel valiti Leili õpperühma komsomoligrupi organisatoriks, kus ta võitis oma hoolsa töösse suhtumisega kogu instituudi komsomoliorganisatsiooni usalduse.

1953/54. õppeaastal valis ELKNO TPI algorganisatsiooni konverents sm. Kasela instituudi komitee liikmeks. Tubli aktiivisina suutis Leili edukalt juhtida komsomolikomitee šeftussektori tööd ja luua sidemeid iehaste, ettevõtete ja keskkoolidega üle kogu Eesti NSV.

Oma õppeülesannete täitmisel on Leili olnud alati eeskujuks kõigile meie üliõpilastele. Tema vastused seminaridel, kontrolltöödel, arvestustel ja eksamitel on pidevalt olnud selged, kokkuvõetlikud ja eeskujulikud.

Kommunistlikule noorele omase innu ja püüdlikkusega püüab Leili anda oma parima, et käesolevat õppeaastal edukalt lõpetada instituuti.

HANS JOHANNES

See oli 1951. a., kui Hans peale Rakvere I Keskkooli lõpetamist asus õpinguid jätkama Tallinna Polütehnilise Instituudi mäeosakonnas. Juba esimestest päevadest instituudis paistis Hans silma hoolsa ja energilise üliõpilase. Tema mitmekülgsel võimelise kiire areng algas aga peale seda, kui Hansu võttis oma ridadesse kommunistlik noorsooühing. Komsomoliorganisatsioon hindas noore aktiivset tööd ja 1952. a. usaldas tema kätte instituudi komsomolikomitee kultuurimassilise töö sektori juhtimise.

Sm. Johannes töötab nüüd juba kolmandat aastat ELKNO TPI komitee liikmena. Aktiivselt võtab ta osa ka TPI meeskoori ja spordiklubi tegevusest. Ühiskondlikud kohustused pole halvasti mõjunud Hansu õppetööl — juba kolmandat aastat õpib ta ainult hinnetele «väga hea».

Ka ÜTÜ tööst pole Hans jäänud kõrvale. Tema poolt teostatud uurimistööd on leidnud positiivse tunnustuse.

Opperühma O-71 üliõpilased tunnevad Hansu kui tublit, kohusetundlikku seltsimeest ja rühmakaaslast, kes ei keela kunagi oma abi rühma siseküsimuste lahendamisel.

KALJU SCHULTS

Sm. K. Schults asus 1951. a. jüüsiika kateedris tööle vanem-laborandina. Juba mõnekuise töö järel paistis sm. Schults silma algatusvõimelise ja püsiva töötajana ning ta edulati sama kateedri assistendiks. Töötades edasi õppemetoodiliste ja teaduslike probleemide alal ning võttes innuga osa kateedri jooksvalte päevaküsimuste lahendamises, kujunes sm. K. Schults aja jooksul üheks aktiivsemaks õppejõuks, kelle osavõtt on osulunud vajalikuks kateedri enamikest tööloikudest, olgu see siis TPI uute hoonete kompleksi projekteerimisel, õppemetoodiliste küsimuste lahendamisel, varustuse korrastamisel, või laboratoorsele tööde organiseerimisel. Lühikese aja jooksul suutis sm. K. Schults elektrisenergiast ümber kvalifitseeruda füüsikuks ja töötab juba ligemale aasta edukalt aspirandina füüsika erialal.

Sm. K. Schults võtab aktiivselt osa instituudi ühiskondlikust tööst poliitinformaatorina ja teaduskonna ametiühingu büroo liikmena. 1951. a. lõpetas ta edukalt Marksismi-leninismi Ohtuülikooli.

Alati tasakaaluka ja abivalmi käitumisega on sm. K. Schults võitnud nii õppejõudude kui ka üliõpilaste üldise poolehoidu ning teda seob tihedalt meie perega sügav kollektiivsus tunne.

E. Viljaranna fotod

SERGEI BUATSIDSE

Elektrijaamade, -võrkude ja -süsteemide eriala üliõpilaste tähelepanu on alati kõitnud elektrijaamade, -võrkude ja -süsteemide kateedri juhataja sm. Buatšidse loengud, mis on koostatud kõrgele teoreetilisel tasemel ning rikkalikult läbi põimitud näidetega kogemustega õppejõu pikast inseneripraktikast. Lugeses viimaste kursuste elektrikutetele tähtsamaid eriaid ning andes seega «viimase liivi» meie instituudi lõpetajatele, hoolitseb sm. Buatšidse suurel määral instituuti lõpetavate inseneri- ja elektrikute kõrge kvalifikatsiooni eest. Olles ise oma eriala entusiast ja tundes uusimat tehnikat, on sm. Buatšidse suutnud üliõpilaste loengult puudumise viia miinimumini. Märkavalt on tõusnud õppeedukus. Nii kaitses 80 prots. 1954. a. kevadel instituudi lõpetanud elektrikute oma diplomitööd hindetele «väga hea».

Peale loengulise töö ja kateedri juhatamise tegeleb sm. Buatšidse aktiivselt ka teadusliku tööga. Juhtides mehaanikateaduskonna ÜTÜ Nõukogu ja kuuludes Eesti NSV TA Energeetikainstituudi Nõukogusse, leiab ta aega ka meie energeetikaasanduse otseseks abistamiseks. Lähemal ajal hakatakse ehitama sm. Buatšidse projekti järgi esimest täiesti automatiseeritud kolhoosi-hüdroelektrijaama.

Üleliidulisel Põllumajandusnäitusel

(Algus «Tallinna Polütehnik» nr. 12)

Kogu näituse territoorium on haruldaset ilus: siin on laiad asfaltteeritud tänavad ja paljud puisteed, ääristatud puude ja põõsastega, mitmevärviliste roosidega ja sügavpunaste kannidega, siin on kauneid tiike ja purskaevusid. Üldse võtavad näitusel muruväljakud ja dekoratiivtaimede alad enda alla peaaegu poole kogu näituse territooriumist — 101 ha. Siia on istutatud pool miljonit puud ja põõsast ning viis ja pool miljonit lille. Siin on terveid õuna- ja pirnipuude alleesid, sirelihekkidest palistatud teeradasid, tihedaid metsatihnikuid lõunamaiste puuliikidega ja siberi kuuskedega, ja eriti meelde on jäänud näituse peasissekäigu juures olev tagasihoidlik ometi igale nõukogude inimesele nii südame- lähedane vene loodusele omane valgetüveliste kaskede saluke.

Nõiduslik pilt avaneb aga näituse külastajale õhtutundidel, mil ta hooned on valgustatud sadade peidetud helgiheitjatega. Näib nagu oleks paviiljonid-paleed välja nikerdatud elevandiluuist, aga sinaka valgusega valgustatud puud ja põõsad näivad kui hele-rohelisest sametist aplikatsioonid tumedal taevataustal.

Näitus jaguneb nelja põhilisse ossa: 1. näituse keskus, mis koosneb peapaviiljonist, liidu- ja autonoomsete vabariikide paviiljonidest ning tähtsamatest eripaviiljonidest; 2. põllunduse osakond ja aiad; 3. loomakasvatuse osakond; 4. põllumajanduse mehhaniseerimise ja elektrifitseerimise osakond.

Peapaviiljonist paremal pool asub Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi paviiljon, mille juurde kuuluvad

12 oblasti, krai ja autonoomse vabariigi paviiljoni. Eriti meelde jääb on Kremli rubiintähtedele sarnast rubiintähte kandev Moskva — Tuula — Rjazani — Kaluga — Bjanski paviiljon. Haaravoma monumentaalsuselt on Alam-Volga paviiljon, mille esiküljel voolavad veejoad peegeldavad veterohkust Vene jõgede ema — Volga alamjooksul. Siberi metsade ja karusnahkad rohkusest jutustab kauneid lugusid meelde jäävalt ilus Siberi paviiljon. Suurima kunsti-meisterlikkusega on välja töötatud Venemaa keskoblastite paviiljon, kus esinevad kuulsad palehhi meistrid.

16-ne võrdõigusliku nõukogude vabariigi seas omab Vene Föderatsioon esimese koha oma territooriumi ja elanike arvu, ökonoomilise tähtsuse ja ajaloolise osa poolest. VNFSV's toodetakse üle 64% kogu meie maa teraviljast. Teraviljakultuuride pind VNFSV's on 1953. a. saavutanud 68,1 milj. ha. (sealhulgas tähtsa toitekultuuri — nisu pind on 30 milj. ha), mis moodustab ligi poole kõigi teraviljakultuuride külvipinnast kogu Nõukogude Liidus. Vene Föderatsioon on teraviljakultuuride, eriti tali- ja suvinisu, rukkii jne. saakide maailmarekordite kodumaa. VNFSV põllumajanduse saavutus näeme paviiljoni 6-es suures saalis. Siin on näidatud eesrindlike rajoonide, masinatraktoriijaamade, kolhooside, sovhooside ja teaduslike uurimis-asutuste saavutusi. 54 341 kolhoosi teenindab 5 541 MTJ-i. Vabariigis on 2 748 sovhoosi. Teraviljakultuuride alal on suuri edu saavutanud Krasnodari krai Korenovski rajooni kolhoosid ja sovhoosid, saavutades 1952—1953. a. teravilja keskmi-

seks saagiks 21,8 ts. ha kohta üldpinnal ligi 30 tuhat hektarit. Paviiljoni loomakasvatuse saalis on laialt esitatud Arhangelski oblasti Holmogorski rajooni ja Moskva oblasti Lenini rajooni saavutusi loomapidamise alal.

Tähelepanuväärsed on Vene Föderatsiooni kolhooside saavutused juurviljakultuuride ja kartuli külvipinna laiendamisel. Nende kultuuride kasvatamise alal on VNFSV meie maal esikohal. Rohkearvulised väljapanekud demonstreerivad kui rikas ja suur on Vene Föderatiiv — suur Venemaa hõim, kes liitis ühtseks ja võitmatuks liitriigiks kõik NSV Liidu rahvad. VNFSV kolhooside, sovhooside, MTJ-de, teaduslike uurimis-asutuste saavutused ja kogemused on näidatud Üleliidulisel põllumajandusnäitusel ka paljudes põllumajanduse eriharude paviiljonides.

Näituse Keskväljakul peapaviiljoni vastas «Kivilille» foonil on rahvusornamentidega kaunistatud kuldset kuplit kandev Ukraina NSV paviiljon — üks suuremaid paviiljone. Ukraina vennasrahvas on sajandite vältel sammuud koos suure vene rahvaga ja saavutanud nõukogude korra ajal oma rahvuskultuuri ja majanduse tõelise õitsengu. Sellest jutustabki rikkalik sisustus suurejooneliselt kujundatud paviiljonis. Unustamatu mulje jätab suures ümmarguses saalis kogu seinaga kattev maal, mis kujutab ukrainna rahva elu, ja kõrgelt-kõrgelt nähtamatust sinõhust kostev linnukese laul. Jääb mulje, kui seisaksime kesk Ukraina ääretul nisupõldu ja kuuleksime kõrgel taevavõlvil lõokese sillerdust.

(järgneb)

Premeeriti parimaid

TPI direktori poolt Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 37. aastapäevaks välja kuulutatud üliõpilaste teaduslike tööde konkursi tõi kokku arvukalt teaduslikult huvipakkuvaid töid. Teostatud üritusest võtsid aktiivdatud ehitusteaduskonna üliõpilased, kellede poolt esitatud tööd premeeriti seitset uurimistööd. Mehaanika- ja keemia-mäeteaduskondade üliõpilaste tödest premeeriti kummaski teaduskonnast kolme uurimust.

Esimene preemia (300 rubla) anti dots. H. Lauli poolt juhendatud ehitusteaduskonna üliõpilastele A. Sumbakile, G. Torgile ja Ü. Valdrele töö eest «Raudbetoonkoorikute arvutamises, projekteerimises ja teostamises». Nimetatud töös andsid autorid väärtusliku panuse raudbetoonkoorikute ehitamise praktikasse ja teooriasse. Vaideldav küsimus, kas kasutada pikki või lühikesi koorikuid, leidis töös amendamava ja põhjendatud vastuse. Töös leiavad käsitamist mitmed huvitavad kaalutlused, nagu taladeta koorikkonstruktsioonide kasutamine jt.

Esimene preemia omistati samuti vanemõpetaja G. Oserovi poolt juhendatud keemia-mäeteaduskonna üliõpilaste kollektiivi (L. Tivik, M. Tulp, H. Voore, J. Lüllemets, A. Halling, L. Embek, E. Pehõva ja O. Kabina) tööle «Põlevkivi orgaanilise aine sisalduse mõjust õli saagisele ja koosseisule horisontaalselt pöörlevate uteretortide tingimustes». Teostatud uurimistöö andis Kohtla põlevkivi ümbertöötlemise kombinaadile rea praktiliselt väärtuslikke näpunäiteid uteretortide tootmisvõimsuse edaspidiseks tõstmiseks. Kõrgeima hin-

nangu said ka keemia-mäeteaduskonna üliõpilased L. Embek, A. Laaman, E. Lageda, E. Murde, H. Raid, J. Rooks, E. Voogla ja K. Väljak töö eest «Fraktsioneeriva kondensatsiooni katsekolonn». Nimetatud töö, mida juhendas tead. kand. O. Eisen, ja mis teostati loominguilises koostöös Kohtla põlevkivi ümbertöötlemise kombinaadiga, käsitab meie põlevkivitööstuse edasise tehnilise täiendamise probleeme. Uurimuses näidatakse kuidas fraktsioneeriva kondensatsiooni-koloni kasutamine lubab tunduvalt alandada põlevkiviõli mootorkütuste omahinda.

Mehaanikateaduskonnas määrati esimene preemia üliõpilaste A. Annuse ja U. Jõesaare tööle «Ühe elektrijaama elektrisenergiat omatarve ja selle vähendamise võimalused». See vanemõpetaja H. Esopi poolt juhendatud töö teostati suvise tööstuspraktika vältel. Omatarve jagunemise analüüsil on üliõpilased teinud rea häid ja originaalseid ettepanekuid omatarbelise elektrisenergiat kulu vähendamiseks, millede rakendamine jaamas võib selle omatarvet vähendada kuni 10%-ni toodetud elektrisenergiast praeguse 13% asemel.

Ka mitmed teised üliõpilaste poolt esitatud uurimistööd omavad silmapaistvalt praktilist iseloomu ja nende teemade edasarendamisel ka kindlasti praktilist väärtust.

Meie üliõpilaste teadusliku ühingu edaspidises tegevuses tuleb sellist suunda kõigiti toetada ja haarata senisest rohkem üliõpilasi teaduslikku uurimistöösse.

L. ALLIKAS,

TPI ÜTÜ teaduslik juhendaja